

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Oslo, 05.01.2023

Høring av kriterier for Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad. Vi har mer enn 100 000 medlemmer fordelt på alle sektorer, deriblant et betydelig antall medlemmer fra virksomheter involvert i kraftforsyning, petroleum og andre næringer som vil bli berørt av en norsk satsing på havvind.

NITO støtter en kraftfull satsing på norsk havvind og er positiv til at politikken nå blir konkret gjennom utlysning og tildeling av områder i Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord i 2023. Dette er viktig for å nå målet om drift før 2030. Havvind vil på sikt kunne gi viktige bidrag til det norske kraftmarkedet, men representerer også en svært spennende eksportindustri. De ferske anbefalingene fra Nasjonalt Eksportråd understreker dette. NITO forventer at mange av våre medlemmer vil være sysselsatt i havvindrelaterte næringer i årene som kommer.

I: Overordnet om betydningen av kompetanse

NITO vil benytte anledningen til å løfte betydningen av at en kraftfull satsing på havvind må skje sammen med en satsing på kompetanse. En ny rapport fra *Menon Economics*¹ viser at nye grønne næringer i Norge, som havvind, batteriteknologi og hydrogen, vil ha et stort og udekket ingeniørbehov i årene fram mot 2030. Dette kommer på toppen av ingeniørmangel i andre eksisterende næringer, samt at mange ingeniører nærmer seg pensjonsalderen iblant annet kraft- og petroleumssektoren. Disse utfordringene vil forsterke seg utover 2030-årene dersom det ikke tas grep nå. NITO forventer at aktørene som nå posisjonerer seg i den voksende norske havvindindustrien har dette perspektivet med seg, og at er beredt til å samarbeide med myndigheter, utdanningsinstitusjoner og fagorganisasjoner for å sikre nødvendig kompetanse slik at dette ikke blir en barriere for grønn vekst.

II: Sørliche Nordsjø II prekvalifisering – riktig balanse mellom krav og sunn konkurranse

NITO har forståelse for at departementet ønsker en grundig prekvalifiseringsprosess for Sørliche Nordsjø II, og på denne måten ønsker å sikre at konsortiene har tilstrekkelig kompetanse, ressurser og bæreevne til å gjennomføre utbyggingene. Målet er å oppnå lave kostnader, en rask utvikling av havvind og å fremme en konkurransedyktig norsk leverandørindustri. Prekvalifiseringskriteriene er godt utformet, men vi oppfatter kriteriet 2D som strengt. Flere mulige aktører vil bli ekskludert dersom det stilles krav om erfaring fra oppføring av en storskala havvindpark med kapasitet på 300 MW eller mer, med tilhørende nettanlegg, innenfor en tidsbegrensning fra de siste fem årene. NITO er opptatt

¹ <https://www.nito.no/politikk/undersokelser/ny-rapport-om-ingeniorbehov-i-gronne-naringer/>

av at norske aktører skal ha reelle muligheter til delta i konkurransen og at Sørliche Nordsjø II blir viktig i utviklingen av en norsk leverandørindustri for havvind. Det er i den sammenheng viktig at kriteriene for prekvalifisering treffer på en måte som sikrer en best mulig balanse mellom gjennomføring og reell konkurranse. Da legges også forholdene best mulig til rette for industriutvikling.

III: Utsira Nord – neste steg i industrialiseringen av flytende havvind

Flytende havvind er et område hvor Norge har store konkurransefortrinn basert på vår lange erfaring og kompetanse fra petroleumsvirksomheten. Et tydelig eksempel på dette er Hywind Tampen, som ble satt i drift sist høst. Neste steg for å fremme industrialiseringen av flytende havvind er utbygginger på Utsira Nord. NITO har ikke spesifikke synspunkter på tildelings- eller støttemodellen utover at vi ønsker at disse bidrar i størst mulig grad til å muliggjøre reell konkurranse. Målet må være å få fram tre prosjekter på Utsira Nord. Det vil være negativt om Norge gjennom denne tildelingen bare skulle få fram ett levedyktig prosjekt.

De kvalitative kriteriene er grundige og dekker mange sentrale områder av utbyggingene. Det er helt avgjørende å få ned kostnadsnivået for flytende havvind og det er fornuftig at dette er et sentralt kriterium. Samtidig er det utfordrende å skulle gi en hypotese om kostnadsnivå for 2030, syv år fram i tid. Aktørene må i så fall grunngi svært godt og forpliktende hvordan de har tenkt å oppnå dette. NITO er fornøyd med at kriteriet for «*positive lokale ringvirkninger*» vektlegges. Vi forventer at dette inkluderer en tydelig plan for å sikre nødvendig kompetanse, ref. første punkt. Innenfor kriteriet for bærekraft er det viktig at naturdimensjonen styrkes og at dette kan bidra til å unngå mulige konflikter slik vi har sett i landbasert vindkraft. Det er også interessant at resirkulering og gjenbruk skal prioriteres innenfor dette kriteriet. Her vil sirkulær design være sentralt og et område hvor ingeniørene kan spille en viktig rolle.

NITO takker for muligheten til å bidra med innspill og vil følge nøye med på utviklingen av norsk havvind. Dette vil være en viktig industri for våre medlemmer - både i nærmeste framtid og i tiårene som kommer.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Egil Thompson
Generalsekretær